

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 281/04-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť V. D., toho času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby P., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., H., ktorou namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 To 13/04 zo 4. mája 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. D. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2004 doručená sťažnosť V. D., toho času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby v P. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej tvrdí, že rozhodnutím Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 13/04 zo 4. mája 2004 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Podstatou sťažnosti je, že krajský súd vzal sťažovateľa do väzby, aj keď na to neboli dané zákonom ustanovené dôvody (§ 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku). Konkrétne

dôvody na takéto tvrdenia však sťažovateľ neuviedol, iba opísal postup, ktorý predchádzal rozhodnutiu, ktorým ho krajský súd vzal do väzby, a citoval judikát R 43/63.

2. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

3. Článok 17 ods. 2 ústavy upravuje ústavnoprocený princíp uplatňujúci sa pri obmedzovaní osobnej slobody ako základnej hodnoty v demokratickom a právnom štáte. K obmedzeniu osobnej slobody podľa citovaného článku môže dôjsť len z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Takýmto dôvodom je aj väzba obvineného, ktorá je zabezpečovacím prostriedkom slúžiacim výnimočne na zaistenie osoby obvineného na účely trestného stíhania, ktorej základným cieľom je to, aby neprítomnosť osoby obvineného nezmarila cieľ trestného konania vyjadrený v § 1 ods. 1 Trestného poriadku.

Zákomom, ktorý ustanovuje predpoklady na uplatnenie tohto ústavnoproceného princípu, je Trestný poriadok [zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov]. Podľa tohto zákona a súčasne aj podľa čl. 142 ods. 1 ústavy sú týmto ústavnoproceným princípom viazané v celom rozsahu všeobecné

súdy vykonávajúce trestnoprávnu jurisdikciu vrátane rozhodovania o väzbe obvinených osôb.

Ak ústava zveruje ochranu základných práv a slobôd občanov Slovenskej republiky všeobecným súdom Slovenskej republiky, ústavný súd nemôže o týchto právach a slobodách sám konať a rozhodovať. Ústavný súd nie je oprávnený uskutočňovať konanie podľa Trestného poriadku, ktoré je zákonom zverené do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 36/96).

Ústavný súd zastáva názor, že takto vyjadrený princíp subsidiarity nachádza uplatnenie na základe priameho použitia ústavnej normy (čl. 127 ods. 1 ústavy) aj pri posudzovaní právomoci ústavného súdu pri prejednávaní sťažností, ktorými sa namieta porušenie ústavnoprocésneho princípu vyjadreného v čl. 17 ods. 2 ústavy.

Uplatnenie právomoci ústavného súdu prichádza do úvahy len vtedy, ak sťažovateľ namieta porušenie tohto ústavnoprocésneho princípu. Porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy sa musí vzťahovať na to, že obvineného možno vziať do väzby iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu, pričom niektorý z týchto ústavných prvkov uvedeného princípu pri uvalení väzby chýbal alebo sa nepoužil, prípadne sa použil v rozsahu prevyšujúcom zákonom dovolený rozsah, napríklad obvinený by bol vo väzbe nad čas dovolený zákonom bez rozhodnutia súdu o predĺžení väzby alebo bez osvedčenia konkrétnych skutkových okolností.

4. Z uvedeného vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či

- proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie,
- rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami,
- o väzbe rozhodol súd,
- obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 67 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v ods. 2 a 3 tohto ustanovenia, a

- osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby.

5. Sťažovateľ nevytýkal krajskému súdu a jeho uzneseniu o vzatí do väzby porušenie niektorého z uvedených komponentov základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a uviedol len okolnosti, ktoré nemajú význam z hľadiska citovaného článku ústavy.

Preto bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť už po predbežnom prerokovaní pre nedostatok právomoci ústavného súdu (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Súčasne ústavný súd poznamenáva, že právomoc ústavného súdu v žiadnom prípade nezakladá len tvrdenie o tom, že všeobecný súd vo väzobnom konaní pri vzatí sťažovateľa do väzby nechránil tieto základné práva v súlade s predstavou obvineného (sťažovateľa).

6. V tejto spojitosti ústavný súd ešte pripomína, že podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Sťažnosť v tomto konaní nemá také odôvodnenie, ktoré spĺňa uvedenú náležitosť v rozsahu potrebnom na to, aby bolo možné vôbec uvažovať o prijatí takej sťažnosti na ďalšie konanie. Preto ju bolo možné odmietnuť aj pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí, ku ktorým by v posudzovanom prípade patrili námietky porušenia obsahu ústavnoprosesných princípov garantovaných v čl. 17 ods. 2 ústavy s uvedením konkrétnych dôvodov a dôkazov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2004